

Αλεξανδρούπολη, Παρουσίαση βιβλίου Άννας Καραμάνου

Η Ευρώπη και τα Δικαιώματα των Γυναικών.

Ο Εξευρωπαϊσμός σε Ελλάδα και Τουρκία.

Συγκριτική Ανάλυση

Παρουσίαση βιβλίου Άννας Καραμάνου

**Δημοτική Βιβλιοθήκη Αλεξανδρούπολης,
Δευτέρα, 5 Μαρτίου 2018**

Ευχαριστίες θερμές, σε όλους και όλες που συνέβαλαν σε αυτή την υψηλής ποιότητας εκδήλωση.

Η συγγραφή αυτού του βιβλίου υποκινήθηκε από την περιέργειά μου να ερευνήσω και να ανακαλύψω τις κινητήριες δυνάμεις που πυροδότησαν την ειρηνική επανάσταση των γυναικών, που ξεκίνησε τον 19^ο αιώνα και συνεχίζεται μέχρι σήμερα, στην Ελλάδα και την Τουρκία. Η πρωτοτυπία του βιβλίου οφείλεται στο γεγονός ότι ερευνώνται δύο γειτονικές χώρες της περιφέρειας που δεν συμμετείχαν στην Αναγέννηση και τον Ευρωπαϊκό Διαφωτισμό και οι οποίες, ωστόσο, διεκδικούν την ευρωπαϊκή ταυτότητα.

Στόχος μου είναι, μέσα από ένα συναρπαστικό ταξίδι στα ιστορικά γεγονότα και τους πολιτικούς σταθμούς των τελευταίων 200 χρόνων, να αναδείξω, να αναλύσω και να συγκρίνω την επίδραση του ευρωπαϊκού συστήματος και των ευρωπαϊκών αξιών στις δύο χώρες και μέσω των αγώνων των γυναικών

και των ιστορικών γεγονότων που εμπλέκονται με την Ευρώπη, να συμβάλω στη βαθύτερη κατανόηση των συνθηκών και των κοινών στοιχείων που διαμόρφωσαν την πολιτική, κοινωνική, πολιτισμική και οικονομική πραγματικότητα των δύο χωρών. Η συγκριτική ανάλυση κατέδειξε, ότι πέραν της γεωγραφικής εγγύτητας υπάρχει πολιτισμική συγγένεια Ελλάδας-Τουρκίας, η οποία, μεταξύ των άλλων, πιστοποιείται και από τη δημοφιλία των τουρκικών τηλεοπτικών σειρών στην Ελλάδα!

Η έρευνα διατηρεί μια δυναμική σχέση μεταξύ θεωρίας, εμπειρικής μελέτης και συγκριτικής πολιτικής ανάλυσης. Πρόκειται ουσιαστικά για τρία βιβλία, σε συσκευασία του ενός, γιατί, περιέργως, ήθελα να τα συμπεριλάβω όλα σε ένα. Έτσι το πρώτο κεφάλαιο/βιβλίο περιλαμβάνει το βασικό θεωρητικό πλαίσιο και την πολιτική ατζέντα του εξευρωπαϊσμού, τις φεμινιστικές θεωρίες, τις πολιτικές φιλοσοφικές σχολές, τις μεθοδολογικές προσεγγίσεις και την ευρωπαϊκή πολιτική έμφυλης ισότητας από τη Συνθήκη της Ρώμης μέχρι σήμερα.

Στο δεύτερο κεφάλαιο ερευνάται η ιστορική εξέλιξη στην Ελλάδα από το 1821 μέχρι σήμερα. Εξετάζεται η επιρροή του Ευρωπαϊκού Διαφωτισμού, ο ρόλος των διανοουμένων της διασποράς και του Ανωγμένου Έλληνας, αναδεικνύεται ο αγώνας των πρωτοπόρων γυναικών και των πρώτων φεμινιστικών οργανώσεων, εξετάζεται η κληρονομιά της Οθωμανικής κυριαρχίας και η επιρροή της Ανατολής, παρατίθενται χαρακτηριστικές δράσεις και κείμενα από τα πρώτα γυναικεία περιοδικά, καθώς και αυθεντικοί διάλογοι λογίων και αγορεύσεις στη Βουλή, που απεικονίζουν το κλίμα της εποχής και τις κυρίαρχες αντιλήψεις του 19^ο αιώνα.

Ερευνάται, επίσης, ο ρόλος της κυρίαρχης θρησκείας, της Ανατολικής Ορθόδοξης

Εκκλησίας, κατά τον ίδιο τρόπο που ερευνάται ο ρόλος του Ισλάμ στην Τουρκία. Αναλύεται η σύγχρονη ευρωπαϊκή πορεία της Ελλάδας και οι διπλωματικές προσπάθειες προσχώρησης στο σύστημα των Ευρωπαϊκών κρατών, ως η σύγχρονη Μεγάλη Ιδέα. Αναλύεται ο ρόλος και η δράση του φεμινιστικού κινήματος των δεκαετιών 1960 και 1970, οι θεωρητικές διαμάχες και η επίδραση των ιδεών του Μάη 1968.

Σημειώνονται οι μεταρρυθμίσεις και ο εξευρωπαϊσμός της νομοθεσίας μετά την πτώση της χούντας των συνταγματαρχών και μετά την ένταξη της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα (1981). Εστιάζω σε καθοριστικούς παράγοντες/δείκτες της θέσης των γυναικών και του εξευρωπαϊσμού της νομοθεσίας στο αστικό, εργατικό και ποινικό δίκαιο και τους τομείς εκπαίδευσης, απασχόλησης, βίας κατά των γυναικών και συμμετοχής στην πολιτική και το συνδικαλιστικό κίνημα.

Το τρίτο κεφάλαιο είναι αφιερωμένο στη μοίρα των γυναικών της Τουρκίας. Ανατρέχω στις ρίζες και αναλύω το κοινωνικό πλαίσιο της ευρωπαϊκής επιρροής κατά τον 19^ο αιώνα, τον Κεμαλικό εκσυγχρονισμό/ εξευρωπαϊσμό τον 20^ο αιώνα, την πολιτική για τις γυναίκες και τον κρατικό φεμινισμό. Εξετάζεται ο κοινωνικός και πολιτικός ρόλος του Ισλάμ, οι επιταγές του Κορανίου και οι διαφορετικές ερμηνείες του. Εξετάζω την πατριαρχική/ ισλαμική/ μεσογειακή κουλτούρα, ως το αιτιώδες φαινόμενο για την καταπίεση των γυναικών, τους ενδυματολογικούς κώδικες, τη μάχη για τη μαντίλα, τους καταναγκαστικούς γάμους, την παρθενία και τα εγκλήματα τιμής.

Παρακολουθώ τη σύγχρονη ευρωπαϊκή πορεία της Τουρκίας, τους σημαντικότερους σταθμούς, την πολιτική αστάθεια, τις αντιστάσεις, τον σημαντικό ρόλο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και των γυναικείων οργανώσεων, την άνοδο του

πολιτικού Ισλάμ στην εξουσία, τις μεγάλες αλλαγές στη νομοθεσία και τις σύγχρονες πολιτικές. Τέλος, παραθέτω χαρακτηριστικά αποσπάσματα από ζωντανές συζητήσεις με παράγοντες της πολιτικής και κοινωνικής ζωής στη διάρκεια των βουλευτικών εκλογών της 12^{ης} Ιουνίου 2011 (επιτόπια έρευνα)¹ και τα συμπεράσματα για τη χώρα.

Το τέταρτο κεφάλαιο παρουσιάζει τη συγκριτική ανάλυση/σύνθεση των δύο περιπτώσεων και τα συμπεράσματα της μελέτης. Καταγράφονται και συνοψίζονται οι σημαντικότερες ομοιότητες και διαφορές των δύο χωρών, όπως τις κατέδειξαν οι ξεχωριστές μελέτες. Αξιολογώ και συγκρίνω την ποιοτική επίδραση της μεταβλητής «εξευρωπαϊσμός» στις έμφυλες σχέσεις, αλλά και ποσοτικά, με βάση συγκρίσιμα στατιστικά στοιχεία και τη βοήθεια της βεμπεριανής μεθόδου του ιδεατού τύπου. Αυτό το τελευταίο κεφάλαιο, μαζί με τα συμπεράσματα, ενδεχομένως να αποτελούν μια καλή συμβολή στον διεθνή διάλογο για τη συνεργασία και την κατανόηση των λαών, τη διεθνή ειρήνη και την χρησιμοποίηση της ήπιας δύναμης στη διεθνή πολιτική και τις Ελληνοτουρκικές σχέσεις.